

TRONDHEIM KOMMUNE

Ila barnehage Smia 2018

Lys og lyd

KUNST, KULTUR OG KREATIVITET

Et prosjekt med 1 åringene
ved Ila barnehage

Forord

Barna på Smia har vært opptatt av estetiske aktiviteter som lek, kunsthåndverk , musikk, dans, drama, språk, og litteratur. Dette var noe vi i personalgruppa tok tak i og arrangerte. Vi ser på estetiske fag som en nøkkel til mange rom. Det å sanse, utforske, skape og undre seg gjennom estetiske aktiviteter er med på å utvikle barnas kreative evner og sosiale samspill.

I følge ny rammeplan av 2017 har kunst og kultur i barnehagen fått bred dekning. **“Opplevelser med kunst og kultur i barnehagen kan legge grunnlag for tilhørighet, deltagelse og eget skapende arbeid.**

I barnehagen skal barna få estetiske erfaringer med kunst og kultur i ulike former, og organisert på måter som gir barna anledning til utforskning, fordypning og progresjon.

Barna skal støttes i å være aktive og skape egne kunstneriske og kulturelle uttrykk. Barnehagen skal legge til rette for samhørighet og kreativitet ved å bidra til at barna får være sammen om å oppleve og skape kunstneriske og kulturelle uttrykk.”

På grunnlag av dette valgte vi estetiske aktiviteter som lek, kunsthåndverk og musikk med vekt på **lys og lyd** til å styrke det sosiale samspillet mellom de yngste barna i barnehagen.

Medvirkende: Helene, Ingrid, Pia, Sigurd, Iver og Peder

Pedagogisk leder: Hoa Tran

Barne- og ungdomsarbeider: Thecla

Mål: Barna skal oppleve gode samspill i møte med andre barn gjennom lek med lys og lyd.

Vi ville gi barna mulighet til å utforske lys og lyd med alle sansene på en magisk måte som de ikke opplever daglig. Aktiviteten er delt i to: Lek med lys og lek med lyd

Mål for barnehagepersonalet

- *Sørge for at barn daglig har tilgang til bøker, bilder, instrumenter og rikelig, variert materiale og verktøy for skapende virksomhet*
- *Bearbeide inntrykk og følelser i møte med kunst, kultur og estetikk gjennom skapende virksomhet ute og inne*
- *Motivere barna til å uttrykke seg gjennom kunst, musikk, dans, drama og annen skapende virksomhet, og gi dem mulighet til å utvikle varierte uttrykksformer*

Mål for barna

- *Ta i bruk fantasi, kreativ tenkning og skaperglede*
- *Utvikle sin evne til å bearbeide og kommunisere sine inntrykk og gi varierte uttrykk gjennom skapende virksomhet*
- *Vi er opptatt av at alle våre barn har noe å bidra med i det sosiale fellesskapet, og det er viktig for oss at alle barna opplever glede og mestring i dette prosjektet.*

Utstyr: *Vi tar ofte i bruk lysbord, ulike typer materiale, projektoren, diskolampe , lommelykter, og vi ser at dette er samlende for barna. Vi bruker verktøyene for å berike leken, sang, musikk, eventyr og instrumenter, og for å skape fellesskap og bygge vennskap.*

Barn er tidlig fascinert av lys og skygge, og «lys» eller «ys» er ofte blant de første ordene de sier

Lys og farger er spennende. Og med klassisk musikk i bakgrunnen blir det magisk. Sammen går vi på oppdagelsesferd

I skyggeleken la vi forskjellige gjenstander på projektoren. Barna gjettet hva det var ved å se hvordan skyggen til gjenstanden ble kastet på den store hvite veggen. Barna møtte dette med undring etterfulgt av nysgjerrighet til selv å skape skygger. De fikk frihet til å utforske både hvordan de selv og ulike gjenstander skapte skygge

Barna ble opptatt av egne skygger, hvor store de var og hvordan både klær og hår fikk ny farge etterhvert som rommet skiftet lys. Barna begynte å bevege seg mer etter at fargelyset i rommet ble endret, de danset og hoppet. Dette kan være med å vise hvordan farger endrer stemningen i et rom og inviterer barna til bevegelse

Utforsker skyggene sammen

Lek og læring med lysbord

Med et lysbord kan barna utforske lys og skyggevirksomheter. Vi kan leke med farger, skygger og mye mer. Her har vi innredet rommet og fylt det med ulike typer materialer som inspirerer barna til lek, læring og undring.

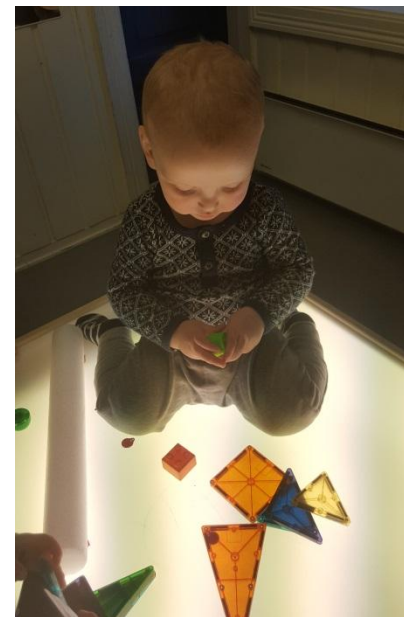
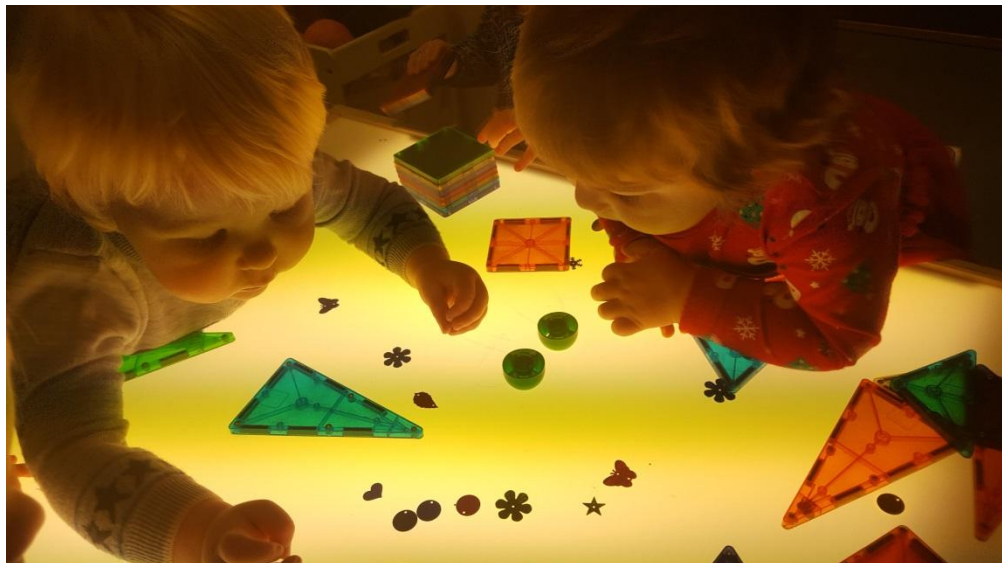

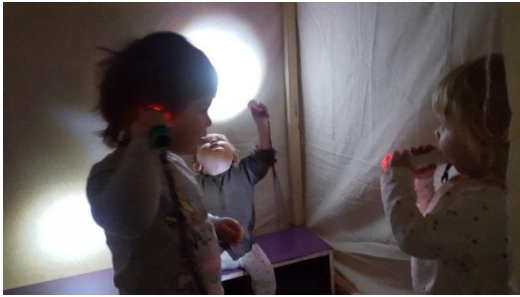
Barna gjør seg kjent med materialer og eksperimenterer mye. Etter hvert som de blir eldre ser vi at de utvikler seg, blir tryggere på materialet og mer selvstendig på formingsrommet

Barna kan også bruke bordet til å bygge og konstruere på, studere farge og gjennomskinnelige former

Vi fant frem mange forskjellige, former, perler og mosaikk fliser. Vi skrudde av lyset i rommet. Det var helt magisk! Vi brukte god tid og telte perlene om igjen og om igjen. Perlene hadde forskjellige former og farger. Det var til og med en blomsterperle og en måneperle. Disse to ble gode venner og sa "hei" og "hadet" til hverandre

Lek med lommelykt

Barna på Smia har vært opptatt av å skru av og på lyset . Dette var noe vi i personalgruppa tok tak i og arrangerte. Det ble et spennende prosjekt hvor barna hadde med seg lommelykter. Vi gikk på oppdagelses tur rundt på avdelingen og oppdaget mye spennende. Lys og skygge, hånda ble rød når vi satte den foran lommelykta. Det ble gjennomført ulike aktiviteter hvor vi bl.a. fylte vann i gummihansker, malte på t-skjorter og malte på snøen. Og etterpå kunne barna lyse på dem med lommelykten sin. Prosjekter skaper samhørighet, barna har noe felles som de er opptatt av!

*En gutt (1,4 år) oppdaget lyset på veggen.
.... det ser ut som en måne!*

Lys i møte med gummihansker med farge vann i...

*Vi fylte vann med ulike farger i gummihansker
Det var gøy å se hva som skjedde*

Barna malte på t-skjorter og lyste på malingen. De ble overrasket over resultatet!

Det ble magiske bilder når barna lyste på malingen

På Smia ser vi på forming som et viktig estetisk fag fordi det stimulerer barnas kreative utvikling. Gjennom forming lærer barna om teknikker og materialer, men også mye om seg selv. Vi tenker at evnen til utvikling er iboende hos barnet, og at vi som pedagoger må legge til rette for at denne utviklingen kan skje!

Maling på snøen

Kreativitet og skapende uttrykk i barnehagen

når barna lyste på snøen

I rammeplanen står det blant annet: Gjennom rike erfaringer med kunst, kultur og estetikk vil barn få et mangfold av muligheter for sansing, opplevelse, eksperimentering, skapende virksomhet, tenkning og kommunikasjon.

Ris og farger er spennende. Og med klassisk musikk i bakgrunnen blir det magisk.

”Det man hører glemmer man, det man ser husker man, det man går forstår man”.
(Loris Malaguzzi)

Lek med lyd

Lek med lyder, lydmalende ord og det å sette lyder til ulike bevegelser og situasjoner, appellerer i meget stor grad til førskolebarnet. Lyden kan beskrive følelser. Den kan være erstatning for ordene, eller være et forsøk på å imitere den lyden som høres i en lignende situasjon i virkeligheten.

For de minste barna på Smia vil vi utnytte den gleden barna har av bevegelse som følges av ulike typer lyder. Her er det bare å improvisere og prøve seg fram. Utgangspunktet kan være en enkel bevegelse eller at en gjenskaper en gjenstand/ ting som lager lyd. Som lydkilde brukes både stemmen, kroppen, gjenstander/ ting og rytmeinstrumenter.

Det ble gjennomført ulike aktiviteter som lek med instrumenter, bevegelse – lyd, lydfortellinger, natur- og dyrelyder

Mål i denne sammenheng vil være:

- Motivere barna til å uttrykke seg gjennom musikk og dans, samt gi dem mulighet til å utvikle varierte uttrykksformer**
- Å oppleve glede ved å lage lyder med ulike lydilder til bevegelser**
- Utvikle språk og sosiale felleskap mellom de minste.**

Lek med lyd - samspill mellom de yngste

Vi fant fram mange instrumenter, og alle fikk prøve ut lydene til de forskjellige instrumentene. Etter mye tromming, risting og klirring, fikk barna velge hvert sitt rytmeinstrument. Det ble det rene orkesteret, og barna spilte i vei mens vi sang flere sanger.

Kjøkkenutstyr kan være musikkinstrumenter

Vi satte fram materialer som ikke er tradisjonelle leker og erfarte at barnas naturlige utforskertrang utfoldet seg

Kjøkkenorkester

Målet er å hjelpe barna til å skape et rikt og variert klangbilde som kan stimulere til konsentrert lytting og gi størst mulighet til kreativ omgang med lyd.

"Et barn har hundre språk, men frarøves nittini" (Loris Malaguzzi).

Lydfortellinger - Tre bukkene bruse!

Barna improviserer

Eventyr var glimrende å bruke når vi jobbet med lyd

...Om en liten stund kom den mellomste Bukken Bruse og skulle over broen. Tripp trapp, tripp trapp, tripp trapp, sa det i broen.

Musikksamling

Vi motiverer barna til å uttrykke seg gjennom musikk og dans

Vi vil utnytte den gleden barna har av bevegelse som følges av ulike typer lyder

Natur og dyrelyer

Ulike natur- og dyrelyer tilegner barna seg som oftest før de kan sette navn på dyra og naturen. Dette kan vi bygge på og videreutvikle f.eks. gjennom bøker vi leser, emner der dyr og natur hører naturlig til. Det ble gjennomført ulike typer lek med dyr, ballonger, vann og snø for å finne ut ulike måter å improvisere lyd

dyr som lager “dyrelyer”

Ballonger som eksploderer når man trykker hardt

Regn som drypper, siler og plasker ned

Snø som daler rolig

Lek med BALLONGER

Å leke med ballonger er morsomt og kan være ypperlig koordinasjonstrening!

Vannlek

Vannet drypper, siler, plasker ned

Lek med vann gir gode muligheter for samtaler mellom barna. De viser hverandre hva de oppdager og undrer seg sammen.

Tanker rundt prosjektet

Prosjektet har fokus på estetiske aktiviteter som lek, kunsthåndverk og musikk. Det er vektlagt bruk av lys og lyd til å styrke det sosiale samspillet mellom de yngste barna i barnehagen. Noe som gir muligheter for læring av både fysikk, språk og det sosiale samspillet mellom de yngste barna.

Personalet på Smia opplevde at barna i stor grad ble opptatt av både skygger og de ulike fargene filtrene kunne gi. Prosjektet inviterte også barna til bevegelseslek. Både i forkant og i etterkant av prosjektet har barna vært svært opptatt av lommelykter, og de liker godt å lyse med dem i rom som er helt mørke. Ofte skaper de fangeleker hvor de må prøve ikke å bli lyst på av den som har lommelykta. Barna viste spesielt interesse for å leke med lysbord. Vi brukte god tid til å leke om igjen og om igjen med forskjellige materialer. Det var magisk og lærerikt! Dette er leker som er lett å følge og som derfor inviterer mange til å delta.

Personalet observerte at tradisjonelle instrumenter ikke nødvendigvis er det samme som barna erfarer og opplever. Det at barna i større grad ville finne ut hvor lyden kom fra, mer enn selve lyden, var en interessant erfaring. Vi så at barna var interesserte i kjøkkenutstyr, kroppen, natur og dyr som lydkilder.

Barna har i løpet av prosjektet blitt mer vant til ulike typer lyd. Ingen blir redde og engstelige når de hører høye og «rare» lyder. De viser stor glede og engasjement når de hører ulike lyder og musikk. Det har knyttet barna mer sammen, og de har hatt mange gode felles opplevelser.

Prosjektet har i stor grad vært en nyttig og verdifull prosess. I denne sammenhengen har det vist seg i forbindelse med fagområdet Kunst, kultur og kreativitet, hvor det i rammeplanen står : «Opplevelser med kunst og kultur i barnehagen kan legge grunnlag for tilhørighet, deltakelse og eget skapende arbeid»

**Ilabekken barnehager
Ila barnehage
Koefoedgelan 2c
7018 Trondheim**

